

5) причинно-наслідкові зв'язки (cause and effect linkages) повинні зв'язувати в єдиний ланцюжок стратегічні цілі компанії таким чином, що досягнення однієї з них обумовлює прогрес у досягненні іншій (зв'язок по типу "якщо то");

б) стратегічні ініціативи (strategic initiatives) - проекти або програми, які сприяють досягненню стратегічних цілей [3].

Таким чином, система містить набір індикаторів, що не лише дають змогу оцінити результати минулих рішень, але й дають орієнтацію на майбутнє. Майбутні індикатори можуть відображати ключові покращення у всій організації, минулі індикатори дозволяють відповісти на питання: чи привели ці покращення до підвищення фінансових результатів.

Список використаних джерел:

1. Мисак Н. В., Яценко О. І. Стратегічні аспекти досягнення фінансової стійкості підприємства. Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України. 2019. Вип. 15.5. С. 384–389.

2. Приймак І. І. Стратегічний аналіз фінансової стійкості підприємства. Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі. 2012. № 3. С. 55–68

3. Плиса В. Й. Стратегія управління фінансовою стійкістю підприємства. Фінанси України. 2019. № 11. С. 36–42.

ВПЛИВ ВІЙНИ НА РОЗВИТОК ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН У СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМНИЦТВІ

А. А. ПАКУЛІНА, канд. екон. наук, доцент

А. А. СЕРГІЄНКО, здобувач вищої освіти

Харківський національний університет міського господарства

імені О. М. Бекетова

Постійний розвиток фінансово-економічних відносин в сучасному підприємстві є ключовим для забезпечення стійкого та успішного функціонування компаній у сучасних умовах. Загальною тенденцією в сучасному підприємстві є стрімкий технологічний розвиток, спрямований на підвищення ефективності, зростання конкурентоспроможності та відповідь на сучасні виклики та можливості. Розвиток фінансово-економічних відносин враховує ці тенденції.

Воєнний конфлікт і його наслідки можуть відчутно впливати на фінансово-економічні відносини в сучасному підприємстві. Війна може створити складні обставини та виклики, які спонукатимуть підприємства приймати стратегічні рішення для забезпечення власної стійкості та адаптації до нових умов. Ось деякі можливі впливи війни на розвиток фінансово-економічних відносин у сучасному підприємстві:

1. Збільшення ризиків і невизначеності. Військовий конфлікт призводить до збільшення політичних, економічних і соціальних ризиків, що ускладнює планування та управління підприємствами.

2. Зміни в ланцюгах постачань. Війна може призвести до перерв у ланцюгах постачань через територіальні обмеження, зниження виробництва та збільшення ризиків для транспортування товарів.

3. Збільшення вартості капіталу. Військові конфлікти можуть призвести до збільшення вартості капіталу через нестабільність фінансових ринків та підвищення рівня ризиків.

4. Падіння попиту та споживчої діяльності. В умовах війни може відбуватися скорочення попиту на товари та послуги через економічну нестабільність та погіршення фінансового стану населення.

5. Необхідність реструктуризації боргів. Підприємства можуть стикатися з проблемами у здатності сплачувати борги, що може призвести до необхідності реструктуризації фінансових зобов'язань.

6. Зміни валютного курсу. Воєнні події можуть викликати коливання валютних курсів та збільшення валютного ризику для підприємств, особливо тих, які здійснюють міжнародну торгівлю.

7. Зміни в стратегіях розвитку. Військовий конфлікт може змусити підприємства переглядати свої стратегії розвитку, змінювати напрямки діяльності та переглядати цілі та завдання.

8. Підвищення витрат на безпеку та захист. Підприємства можуть бути змушені збільшити витрати на безпеку та захист своїх активів через загрозу військових конфліктів.

9. Зміни в управлінні ризиками. Важливість активного управління ризиками в умовах нестабільності та загострення геополітичних конфліктів.

10. Вплив на кадровий потенціал. Війна може призвести до масового переміщення населення, втрати кадрового потенціалу та змін в робочих ринках.

У цих умовах підприємства повинні бути готові до викликів, активно реагувати на зміни в навколишньому середовищі, ефективно управляти ризиками та адаптувати свої стратегії для забезпечення стійкості та успіху в умовах війни.

На сучасному етапі розвитку підприємництво визначається цілим рядом актуальних проблем у сфері фінансово-економічних відносин. Деякі з них включають: фінансову нестабільність; великі зміни в світовій економіці; цифрову трансформацію та кібербезпеку; зміни в споживчому підході; регулювання та податкову політику; зростання заборгованості та ризиків; нестабільність валютних ринків; кадрові проблеми.

Ці виклики вимагають від підприємств постійного аналізу, гнучкості та інновацій в управлінні фінансами та економічними відносинами для забезпечення стабільності та розвитку підприємств.